

Hoe denken Nederlanders over de zorg?

1.10.2026 - | Nederlandse Zorgautoriteit - NZa

Passende zorg en ondersteuning moet aansluiten bij het dagelijks leven, zodat mensen weten waar ze terecht kunnen en er een goede balans is tussen informele en formele zorg. Dit is een van de belangrijkste conclusies uit het onderzoek dat het Radboudumc deed in opdracht van de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa). Nu zorg schaarser wordt onderzocht het Radboudumc hoe mensen denken over de zorg voor mensen die mentale gezondheidzorg nodig hebben en ouderen die langer thuis wonen.

Zorg in samenhang

De onderzoekers gingen uitgebreid in gesprek met 24 mensen tijdens [een burgerpanel](#) en 1054 mensen vulden een online enquête in. Uit de gesprekken komt naar voren dat mensen zien dat de uitdagingen breder zijn dan zorg alleen. Het gaat ook over gezondheid, wonen, welzijn en de manier waarop we samenleven. Het zorgstelsel alleen is volgens de deelnemers niet voldoende voor wat mensen in totaal nodig hebben. Bij mentale gezondheid gaat het naast zorg namelijk ook over werk, school, schulden, eenzaamheid, sociale contacten en structuur. Bij langer thuis wonen spelen naast zorg ook een passende woning, praktische hulp, veiligheid en sociale verbinding een rol.

De stem van inwoners

Bestuursvoorzitter [Geranne Engwirda](#): "Voor de NZa is het perspectief van inwoners van Nederland belangrijk. We zijn opgericht om vanuit het inwonersbelang de toegankelijkheid en betaalbaarheid van zorg te borgen. Nu deze maatschappelijke opdracht steeds meer onder druk komt te staan, willen we scherp krijgen wat inwoners belangrijk vinden en wat dit betekent voor ons werk. Dat is dan ook onze aanleiding voor een burgerraadpleging."

Versnipperde organisatie van zorg

Een ander belangrijk punt dat door de deelnemers aan het burgerpanel naar voren werd gebracht, is de versnippering van zorg en ondersteuning. Mensen verwachten dat het zorgstelsel begrijpelijk en toegankelijk is. Wat zij belangrijk vinden is dat er herkenbare ingangen zijn waar je met je hulpvraag terecht kunt, dat er ondersteuning is bij ingewikkelde situaties en vertrouwen dat iemand regie neemt. Nu ervaren ze te vaak dat zij zelf moeten uitzoeken waar ze terecht kunnen, die toegang niet vanzelfsprekend is, ze niet weten welke organisatie er verantwoordelijk is en hoe verschillende vormen van hulp op elkaar aansluiten.

Begrensde mantelzorg en informele hulp

Langer thuis wonen is alleen wenselijk als ouderen zich ondersteund en sociaal verbonden voelen. Mantelzorg en informele hulp van bijvoorbeeld burens en vrijwilligers is hierbij waardevol maar past vooral bij lichte, praktische of sociale hulp. Professionele zorg en ondersteuning blijft nodig als de hulp langdurig, medisch of emotioneel zwaar wordt. Informele hulp is belangrijk maar kan geen vervanging zijn van professionele zorg.

De NZa zet zich in voor een samenleving waarin iedereen een betekenisvol leven kan leiden en mee kan doen. De stem van inwoners is belangrijk om richting en invulling te geven aan ons beleid en toezicht. We werken eraan om het betrekken van inwoners steeds beter te verankeren in onze werkwijze en besluitvorming. De ervaringen en lessen uit dit onderzoek helpen ons om daarin verder te groeien en onze aanpak de komende jaren verder te versterken.

<https://www.nza.nl/actueel/nieuws/2026/10/01/hoe-denken-nederlanders-over-de-zorg>